

Przedmiotowy System Oceniania języka niemieckiego w szkole podstawowej

Klasa VII, poziom II.2

Niniejszy *Przedmiotowy System Oceniania* opracowano na podstawie *Programu nauczania języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w szkole podstawowej* autorstwa Aleksandry Kubickiej, na poziomie edukacyjnym **II.2**, realizowanym w trakcie pracy z podręcznikiem *Magnet smart 1* Wydawnictwa LektorKlett.

I Wprowadzenie

Przedstawiona poniżej propozycja *Przedmiotowego Systemu Oceniania* z języka niemieckiego odwołuje się do następujących dokumentów:

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. **Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe**, Dz.U. z 2017 r. poz. 60

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. **Prawo oświatowe**, Dz.U. z 2017 r. poz. 59

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

Proponowany PSO z języka niemieckiego zawiera informacje o wymaganiach przedmiotu i kryteriach oceny postępów ucznia, a powinien być stosowany przy uwzględnieniu wewnątrzszkolnego systemu oceniania.

Program nauczania, do którego odwołuje się niniejszy PSO może być realizowany z kursem *Magnet smart* Wydawnictwa LektorKlett. Tomy 1-2 kursu *Magnet smart* są przewidziane dla uczniów uczących się języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej. Tomy 2-3 podręcznika *Magnet smart* przewidziane są dla uczniów kontynuujących naukę języka niemieckiego jako pierwszego języka obcego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej.

Poziom edukacyjny	Klasa VII	Klasa VIII
II.2	Magnet smart 1	Magnet smart 2
II.1	Magnet smart 2	Magnet smart 3

O rozkładzie materiału decyduje każdorazowo nauczyciel, uwzględniając potrzeby uczniów danej klasy czy szkoły oraz mając na uwadze sposób organizacji kursu w danej szkole.

Kontrola i ocenianie osiągnięć uczniów są niezbędne na każdym etapie nauczania. Ocena postępów ucznia dostarcza ważnych informacji zarówno uczniowi, jak i nauczycielowi oraz rodzicom ucznia. Informuje o skuteczności uczenia się i nauczania, motywuje i mobilizuje do nauki i pracy. Rodzicom dostarcza informacji o nabytych umiejętnościach i wiedzy ich dziecka, ale także o istniejących deficytach.

Wewnątrzszkolne i przedmiotowe systemy oceniania umożliwiają uczniom i ich rodzicom zapoznanie się z wymaganiami na różnych poziomach, zrozumienie procedury mierzenia i oceniania osiągnięć uczniów. Nauczycielom umożliwiają diagnozowanie bieżących potrzeb uczniów, dostosowywanie nauczania do warunków grupy i szkoły, takich jak np. wymiar godzin czy stopień zaawansowania, ale także służą do stałego monitorowania przebiegu procesu nauczania i kontroli realizacji założonych celów.

II Ogólne kryteria oceny biegłości językowej w zakresie szkolnych wymagań edukacyjnych: podstawowym i ponadpodstawowym

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza (fonetyka, ortografia, środki językowe)		Uczeń: - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażeń - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne - z trudem wykonuje zadania leksykalno-gramatyczne	Uczeń: - zna podstawowe słownictwo i wyrażenia, ale popełnia błędy w ich wymowie i zapisie - zna większość podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych - zadania wykonuje powoli i z namysłem	Uczeń: - zna większość słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i rzadko popełnia błędy w zadaniach	Uczeń: - zna wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i zadania wykonuje z reguły bezbłędnie

Umiejętności	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. receptywne (słuchanie/czytanie)	Uczeń: - rozumie podstawowe polecenia nauczyciela i bardzo proste i krótkie teksty odsłuchowe - rozumie ogólny sens tekstów pisanych - nie potrafi lub wykonuje częściowo zadania odsłuchowe i na czytanie	Uczeń: - rozumie polecenia nauczyciela - potrafi częściowo wykonać bezbłędnie zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i poprawnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i bezbłędnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych
2. produktywne (mówienie/pisanie)	- wypowiada się krótkimi zdaniami i frazami - wypowiada się bardzo powoli - tworzy niespójne i proste teksty pisane - niewielki zakres słownictwa i struktur ogranicza wypowiedź - błędy leksykalno-gramatyczne często zakłócają komunikację	- wypowiada się dość powoli, ale dłuższymi zdaniami - tworzy bardzo proste teksty pisane, z niewielką liczbą błędów - posiada wystarczający zasób słownictwa i struktur, żeby przekazać bardzo prostą informację - potrafi wypowiedzieć się logicznie i spójnie, choć z błędami, nie zakłócający-mi ogólnego sensu wypowiedzi	- wypowiada się dość płynnie, odpowiednio długimi zdaniami - tworzy proste spójne teksty pisane - posiada urozmaicony zasób słownictwa, umożliwiający przekazanie prostej informacji w logiczny i spójny sposób - popełnia nieliczne błędy niezakłócające komunikacji	- wypowiada się płynnie stosując poznane struktury gramatyczno-leksykalne - tworzy proste, logiczne i spójne teksty pisane, wykorzystując poznane słownictwo i struktury - nie popełnia błędów gramatycznych i leksykalnych

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach niemieckojęzycznych.

III Zakresy tematyczne podlegające ocenie na poziomie II.2

- człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia, emocje, umiejętności i zainteresowania);
- miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczeń i wyposażenie domu, prace domowe)
- edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, życie szkoły);
- praca (np. popularne zawody, miejsce pracy)
- życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, urodziny, święta);
- żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne);
- zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, korzystanie z usług);
- podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, hotel, wycieczki);
- kultura (np. uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje);
- sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, uprawianie sportu);
- zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
- świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz)

IV Struktury gramatyczne

Treści gramatyczne są podstawą skutecznej komunikacji. Poniższe zestawienie struktur gramatycznych ma charakter informacyjny. Struktur gramatycznych należy używać do realizacji tych funkcji językowych i sytuacji komunikacyjnych, w których mają one zastosowanie i które są niezbędne na danym etapie edukacyjnym i poziomie zaawansowania.

Rodzajnik

- rodzajniki (nieokreślony, określony) i ich stosowanie
- stosowanie rzeczownika bez rodzajnika

Rzeczownik

- odmiana rzeczownika
- tworzenie liczby mnogiej
- rzeczowniki złożone, zdrobniałe, określające zawód i wykonawcę czynności
- odmiana imion własnych
- rzeczownik po określeniu miary i wagi

Zaimek

- zaimki osobowe, nieosobowe, zwrotne, dzierżawcze, wskazujące, pytające, nieokreślone

Przymiotnik

- przymiotnik jako orzecznik i jako przydawka
- regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika
- przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata
- przymiotnik z przedrostkiem *-un*

Liczebnik

- liczebniki główne i porządkowe
- użycie liczebników w oznaczaniu miary i wagi, powierzchni i objętości

Przysłówek

- przysłówki zaimkowe w pytaniu i w odpowiedzi
- przysłówki czasu i miejsca

Partykuła

- użycie partykuł, np. *sehr, viel, immer*

Przyimek

- przyimki z celownikiem, z biernikiem, z celownikiem lub z biernikiem

Czasownik

- formy czasowe czasownika (strona czynna): *Präsens, Perfekt*
- formy *Präteritum* czasownika *sein*
- czasowniki posiłkowe: *sein, haben, werden*
- czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski
- czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone
- czasowniki zwrotne
- czasowniki modalne w trybie oznajmującym
- forma *möcht-*
- tryb rozkazujący
- bezokoliczniki *z zu* i *bez zu*
- rekcja czasowników

Składnia

- zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące
- szyk wyrazów: prosty, przestawny i szyk zdania podrzędnie złożonego
- przeczenia: *nein, nicht, kein* i ich miejsce w zdaniu
- zdania współrzędnie złożone ze spójnikami i bezspójnikowe
- zdania podrzędnie złożone: dopełnieniowe, okolicznikowe przyczyny, warunkowe

V Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia

- prace klasowe
- kartkówki
- testy
- zadania domowe (prace pisemne i projekty)
- wypowiedzi ustne (na forum i podczas pracy w grupach)

Poziom A1 biegłości językowej wg ESOKJ, do realizacji podczas pracy z podręcznikiem *Magnet smart 1* w klasie VII szkoły podstawowej

1) Środki leksykalne i funkcje językowe realizowane w podręczniku *Magnet smart 1* i podlegające ocenie:

- powitania i pożegnania
- pytanie o samopoczucie
- pytanie o wiek, cenę, numer telefonu
- nazwy kolorów
- nazwy niektórych przedmiotów
- pytanie o imię i nazwisko, wiek, miejsce zamieszkania
- udzielanie podstawowych informacji o sobie
- określanie położenia miast
- określanie pochodzenia innych osób
- zainteresowania i aktywności w czasie wolnym
- potwierdzanie i zaprzeczanie
- wyrażanie upodobań
- wyrażanie opinii na temat sposobów spędzania wolnego czasu
- życie rodzinne (członkowie rodziny)
- określanie i nazywanie pokrewieństwa
- udzielanie informacji o własnej rodzinie
- przedstawianie innych osób i ich rodzin
- wyrażanie żalu, radości, sympatii, zdziwienia
- nazwy zwierząt domowych
- opisywanie charakteru i wyglądu innych osób
- wyrażanie opinii na temat osób i miejsc
- określanie miejsca spotkania
- składanie propozycji, przyjmowanie i odrzucanie propozycji
- szkoła
- przedmioty szkolne
- przybory szkolne
- formułowanie prośby, zgoda na spełnienie i odmowa spełnienia prośby
- określanie upodobań dotyczących przedmiotów szkolnych
- nazwy artykułów spożywczych, posiłków i potraw

- sformułowania związane z zamawianiem potraw w barze szybkiej obsługi
- nazwy części garderoby
- opisywanie wyglądu i stroju innych osób
- wyrażanie preferencji i upodobań dotyczących ubioru
- argumentowanie w czasie dyskusji

2) Środki gramatyczne realizowane w podręczniku *Magnet smart 1* i podlegające ocenie:

- forma grzecznościowa czasowników
- forma *möcht*-
- liczba mnoga rzeczowników
- liczebniki główne
- odmiana czasowników *finden, unterrichten i mögen*
- odmiana czasowników *sein i haben*
- odmiana czasowników w liczbie pojedynczej i mnogiej
- odmiana przymiotników po rodzajniku określonym w mianowniku i bierniku
- odmiana rzeczowników: mianownik i biernik
- określanie kierunku (*wohin?*)
- określanie miejsca (*wo?*)
- opuszczanie rodzajników
- partykuły *zu i sehr* z przymiotnikiem
- przeczenie *kein*
- przeczenie *nicht*
- przyimki wymagające użycia celownika lub biernika
- przymiotniki
- rodzaj rzeczowników
- rzeczowniki złożone
- szyk wyrazów w zdaniu oznajmującym i pytającym
- wyrażanie przynależności (zaimki dzierżawcze, konstrukcja z *von*)
- zaimki osobowe
- zaimki wskazujące *der, die, das*
- zdanie pytające (pytania ogólne i szczegółowe)

3) Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: niski / podstawowy)		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: średni / wysoki)	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza		Uczeń: - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażen z wymienionych zakresów tematycznych, - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne, - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy, co znacznie utrudnia komunikację - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli i/lub z pomocą innych osób	Uczeń: - zna bardzo podstawowe słownictwo i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, - popełnia dość liczne błędy w ich wymowie i zapisie - zna znaczną część podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych jednak z trudem je potrafi wykorzystać w komunikacji - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli, ale samodzielnie	Uczeń: - zna większość wprowadzonego słownictwa i wyrażen i z reguły poprawnie je wymawia oraz zapisuje - zna prawie wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i często używa ich w komunikacji - zadania wykonuje samodzielnie z nielicznymi usterkami	Uczeń: - zna prawie wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i nie popełnia błędów w zadaniach i z łatwością stosuje je w komunikacji

Umiejętności	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. receptywne (słuchanie/czytanie)				
2. produktywne (mówienie/pisanie)				

	Uczeń: - z reguły rozumie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie) oraz potrafi wykonać poprawnie niektóre zadania na rozumienie ze słuchu, jeśli prezentowane teksty są dobrej jakości i zawierają jednoznaczne informacje oraz są powtarzane kilkakrotnie - potrafi zrozumieć ogólnie bardzo proste teksty pisane, jeśli zawierają wszystkie znane mu słownictwo i struktury - potrafi z pomocą rozmówcy odpowiedzieć na pytania o swoje dane osobowe, rodzinę, czynności dnia codziennego, - potrafi wypowiedzieć proste życzenie lub zadać pytanie na tematy codzienne dotyczące go osobiście, z trudnością nawiązuje komunikację z powodu błędnej wymowy i intonacji oraz nieznamości struktur gramatycznych	Uczeń: - rozumie prawie wszystkie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie) - potrafi wykonać większość zadań na rozumienie ze słuchu, jeśli może kilkakrotnie odsłuchiwać teksty, a materiał jest powoli prezentowany - rozumie ogólnie proste teksty pisane w zakresie znanych mu tematów i struktur, a także niektóre informacje szczegółowe	Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i wykonuje większość zadań na rozumienie ze słuchu, potrafi także zrozumieć informacje szczegółowe zawarte w tekście - czyta ze zrozumieniem większość tekstów na poznane tematy, potrafi podać ogólny sens tekstu i większość informacji szczegółowych	Uczeń: - rozumie polecenia nauczyciela oraz potrafi z prezentowanych tekstów zrozumieć i wyselekcjonować potrzebne informacje, nie ma większych problemów z wykonaniem zadań odsłuchowych - rozumie globalnie i szczegółowo prawie wszystkie teksty pisane, potrafi wykonać wszystkie zadania związane z tekstem - wypowiada się i reaguje dość swobodnie, prostymi strukturami na prawie wszystkie poznane tematy z życia codziennego dotyczące jego samego i innych osób, wyraża w prosty sposób preferencje, upodobania i opinie swoje i innych osób - samodzielnie lub według wzoru tworzy kilkuzdaniowe teksty pisane, stosując urozmaicone słownictwo i poznane struktury
--	--	--	--	---

	- potrafi napisać bardzo proste, wcześniej poznane zdania i wyrażenia, z trudnością tworzy kilkuwyrazowe teksty, jednak zawierają one sporo błędów ortograficznych, gramatycznych i składniowych, co znacznie utrudnia ich komunikatywność	- potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące go osobiście oraz z niewielką pomocą krótko opowiedzieć o sobie i zadać proste pytanie rozmówcy na tematy dotyczące życia codziennego, komunikację zakłócają dość liczne błędy w wymowie, intonacji lub w strukturach gramatycznych - potrafi napisać według wzoru krótkie, kilkuwyrazowe teksty, które zawierają wprawdzie liczne błędy, ale są dość komunikatywne	- potrafi w prosty sposób wypowiedzieć się i zareagować na większość poznanych tematów dotyczących osób i czynności życia codziennego, wyrazić prostymi środkami swoje upodobania i opinie, komunikacji nie zakłócają nieliczne błędy wymowy lub intonacji - potrafi napisać według wzoru oraz często samodzielnie zdania oraz kilkuzdaniowe teksty, stosując poznane słownictwo i struktury, nieliczne usterki nie ograniczają komunikatywności tekstów	
--	---	---	--	--

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach niemieckojęzycznych.